

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 2.50

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. 1—

Na srednjem odsjeku istočnog ratišta svi napadaji Sovjeta su krvavo odbijeni Anglo-amerikanci su izgubili nad samim područjem Reicha 21 zrakoplov

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 23. rujna 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Pokreti otstupanja naših četa poprimaše predviđeni tok, usprkos jakih sovjetskih napadaja koji su naročito bili pojačani na srednjem djelu istočnog ratišta. Grad Poltava bio je po naredjenju ispražnjen nakon uništenja svih važnih ratnih postrojenja. Istočno od srednjeg dnjepra Čerkasia i Černikova, nadire neprijatelj sa jakim snagama za svojim vlastitim pokretima otstupanja. Jugoistočno od Gomela i u prostoru Smolenska bili su u ogorčenim borbama osjećeni svi neprijateljski pokušaji prodora. Pri ovom su se naročito istakli šlesko 18. oklopna-grenadirski divizija, virtemberška 25. oklopna-grenadirski divizija i badskovirtemberška 35. pješadijska divizija. U tečaju mjesnih borbi u južnoj Italiji bio je jedan prolazni neprijateljski

prodor u naše položaje, ponovo jednim protunapadajem vraćen. Prema istočnom odsjeku ratišta skupio je neprijatelj novih snaga a da do sada još nije prešao u napad. Snage osiguranja ratne mornarice oštetile su u jednom okršaju, dne 22 rujna noću, 2 britanska brza čamca: kod Le Havre, 1 neprijateljski čamac. Ovi čamci su tako teško oštećeni da se može računati njihovim uništenjem. Još su bili postignuti brojni pogodci na 3 daljnja brza čamca. Britanske zrakoplovne snage napali su prošle noći nekoliko mjesta na sjeverozapadnom području Reicha. Iz Hanovera i Oldenburga javljaju gubitke među pučanstvom kao i veće štete u stanbenim četvrtima i na javnim zgradama. Zračne obrambene snage obaviše prema dosadašnjim vijestima 21 neprijateljskih bombardera. Odredi njemačkog zrakoplovstva napali su u noći na 23-IX. ciljeve u južnoj i jugoistočnoj Engleskoj.

Veliki gubitci neprijatelja u brodovlju Neprijatelj je i ovog puta izgubio nad Reichom 30 zračnih borbenih strojeva

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 24. rujna 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

U južnom i srednjem odsjeku istočnog ratišta Sovjeti nastavljaju svojim napadajima. Pokušaji prebacivanja preko srednjeg toka Dnjepra bili su osujećeni. Napadaji kod Saporosbje bili su odbiveni. Na sjevernom ledenom morskome frontu poduzele su naše podmornice uspješne napadaje protiv podmorničkih uporišta. Naši lovci oboriše, bez vlastitih gubitaka 45 neprijateljskih strojeva.

U južnoj Italiji jaki napadaji kod Salerna. Na 22 rujna ostali su bezuspješni svi napadaji britanskih malih podmornica na norveške fjordove. Posade bile su dijelom zarobljene. Angloamerikanski zrakoplovi

ponovo napadaše zaposjednuto zapadno područje. U noći na 24 rujna izvršiše svoje terorističke napadaje na Manuhum, Darmstadt, Ludwigs-hofen i Achen. Oboreno je 30 neprijateljskih zrakoplova. Njemački zrakoplovi napali su uporišta u južnoj i srednjoj Engleskoj.

Njemačke podmornice napale su iznenada nakon odmora od nekoliko tjedana, konvojski saobraćaj u sjevernom Antlantiku. Jednoj podmorničkoj borbenoj skupini uspjelo je zahvatiti konvoj koji se nalazio na putu za Ameriku a koji je bio neobično jako osiguran. Napadi su bili izvedeni u prvom redu protiv izvanredno brojčano jakih razarača koji su bili vanjskim osiguranjem konvoja. Pri ovome su postigle naše podmornice vanredan uspjeh.

U više dnevnim upornim i ogorčenim borbama bili su potopljeni 12 neprijateljskih razarača, a 3 daljna torpedovana te je čak vjerovatan njihov gubitak. Jaka magla omela je daljnje vođenje operacija. Uprkos ovome bili su potopljena iz konvoja još 9 drugih brodova sa 46.000 Brt. a 2 druga torpedovana.

Kratke vijesti iz svijeta Vojničke vijesti:

Šibenik, 23. rujna 1943.

Na kubanskom mostobranu napravio je neprijatelj sa jakim snagama više pokušaja proboja. Svi položaji su i dalje zadržani od njemačkih i rumunjskih četa. Gubitci Sovjeta bili su ovdje veoma veliki i iznašali petnaest puta više od naših vlastitih.

Tokom posljednjih dviju noći gadale su njemačke baterije neprijateljske položaje na Crnom moru i uništiše ove u saradnji sa zrakoplovstvom.

Broj oborenih Angloameričkih bombardera prošle noći prilikom napadaja na Hanover i Oldenburg povišio se je na 27.

Šibenik, 24. rujna 1943

Usprkos nastavljenih neprijateljskih pokušaja prodora na južnom odsjeku istočnog ratišta održaše njemačke čete položaje u svojim rukama.

Na Kubanskom mostobranu bili su odbiveni svi sovjetski napadi, pored svega toga što su pri ovima upotrebili 50 oklopnih kola.

U obranbenoj vatri teškog njemačkog oružja bili su uništene mnoge neprijateljske oklopne jedinice, a osim toga pretrpješe Sovjeti teške krvave gubitke.

Na srednjem Dnjepru pokušali su Sovjeti na više mjesta prijeći rijeku, ali su usljed jake njemačke odbrane pri ovome bili ometani. Pri ovome su bili uništeni 17 neprijateljskih oklopnih kola.

Odredi zrakoplovstva napali su stupajuće kolone i sakupljanje četa i razbiše ove pred njihovim uvrštenjem.

Političke vijesti:

Danas je obrazovana nova italijanska vlada.

Pretsjednik vlade i ministar vanjskih poslova je sam gosp. Benito Mussolini. Konstituirajuća skupština sastaje se u najskorije vrijeme.

Bivši kralj Viktor Emanuele III tražiće po svoj prilici utočište u

Kairu budući da mu je spriječeno putovanje u London.

London: Bivši britanski potkralj Indije, Lord Linlithgow, priznaje da Indija nije nikad bila toliko neprijateljski raspoložena prema Engleskoj, kao danas.

Generalni komesar Bijele Rusije, pokrajinski upravitelj g. Kube, pao je žrtvom jednog boljševističkog umorstva u Minsku.

Povoljan položaj njemačkog ratnog ishranbenog gospodarstva omogućava povišicu kruha počam od 20 rujna 1943.

Inozemno huškanje o navodnoj njemačkoj prijetnji Vatikanu je u cjelosti demantovano u službenom vatikanskom listu.

Usljed mobilizacije cjelokupne radne snage. Japan će povećati svoju ratnu proizvodnju.

Bern. Švicarsko nacionalno vijeće odbilo je oslobođenje zatvorenih boljševika.

Bukarest. Rumunjske vlasti internirale su jedan veći broj Židova, koji su bili uhapšeni zbog boljševističke djelatnosti.

Kazna za loše sprovedeno zamračenje!

Brojni pozivi i više puta ponovljena saopćenja ukazivali su na važnost strogog zamračenja. Usljed nemarnosti ova naredba biva znatno povrijeđena. Svatko tko svoj stan loše zamrača treba da zna da on time ne ugrožava do skrajnosti samo svoj vlastiti život i život njegove obitelji nego da time može dati i povoda smrti mnogim njegovim sunarodnjacima. Loše zamračenje je sabotaza pri životu zajednice i zaslužuje najoštrije kazne. Njemački Mjesni Zapovjednik je u tu svrhu, počam od 24. rujna 1943., propisao uvođenje novčane kazne, da bi nemarne sunarodnjake poučili potrebitom redu. U koliko ova mjera bude ostala bez zahtjevanog uspjeha, to će se protiv prekršitelja postupiti najoštrijim kaznama po zakonu o sabotazi i ugrožavanju javne sigurnosti.

Otvor školske godine.

Pozivlju se roditelji na upis djece za novu školsku godinu 1943-44 koji će se održati u školskim prostorijama dana 26, 27, 28 o. m. od 10 do 12 sati.

Otvor škole slijedit će dana 1-X-43. Za prvi razred upisuju se djeca rođena 1936 godine.

Jedan socijalan predlog

U prošlom smo broju ovog lista iznijeli teško stanje naše opskrbe, a u prvom redu upozorili na male količine brašna, koje bi nam dozvolile da pokrijemo potrebe grada do 15. listopada, kad nebi bilo mnogih naših sugradjana, kojima su, pogrešno bile oduzete krušne karte, ili nijesu do njih mogli doći, a mi smo im morali pomoći. Morali smo pri tome pomoći i onim našim ljudima, koje su naše vlasti oslobodile iz zatvora, jer se je ispostavilo, da uopće nemaju krivice, da su bivše vlasti poništile pri odlasku sve prijave protiv njih, pak je bilo jasno da je njihovo uapšenje uslijedilo iz narodnih razloga.

Na taj način naše će zalihe na brašnu doteci za grad tek do 10. listopada, umjesto do 15.

Dolaskom hrvatskih vlasti u urede i na općinu, naši se seljaci iz okolice, koji su bili sa sela izbjegli i nastanili se u Šibeniku, povraćaju opet na selo. Najljepši je tome primjer dao Zaton, gdje su se svi izbjegli u Šibenik vratili svojim kućama, dok seljaci iz nekih drugih okolišnih sela, kao da oklijevaju, misleći možda da su se povratila skroz normalna vremena i da je grad sa hranom obilato opskrbljen. Upućuje se s toga poziv svim seljacima koji su se iz okolice Šibenika doselili i nastanili u gradu, da se povrate svojim kućama, jer su zalihe hrane i za sami grad vrlo malene, pa se u ovom času ne može misliti i na okolišno seosko pučanstvo, koje će se daleko bolje proći u svom selu, nego u gradu, tamo imaju i rodbine, a i požnjeli su nešto, pa je teško da uz svoje zalihe dobivaju i terete i onu malu gradsku zalihu. Naravno, sve su ove preporuke samo zato, jer grad nema hrane, inače bi bratski s njima sve podijelio.

Glede zaliha koje nam preostaju za onih desetak dana u listopadu, općini je stigao jedan vrlo socijalan predlog iz gradjanstva, a taj je — govorimo uvijek samo o brašnu — da se zaliha koja ostane poslije konca ovog mjeseca rujna, ne podijeli kao do sada na cjelokupno pučanstvo bez razlike imaju li pojedinci hrane ili nemaju, već da se ta zaliha brašna odnosno kruha daje od 1. listopada samo siromašnijim slojevima, t. j. radnicima, činovnicima, umirovljenicima, i ostalim Šibenčanima, koji nemaju zaliha brašna u kući ni za 10 dana, pa je svaka uskrata i od jednog samog dana za ove neopskrbljene gradjane — prava katastrofa.

Ovaj humani predlog će se iznijeti pred sjednicu općinskog odbora i biti će pretresan.

Ako bi vijeće ovaj predlog

prihvatilo, smanjila bi se znatno potreba kruha, pa bi se vjerojatno prenijela dužnost pečenja kruha na samu Radničku pekaru, gdje je zaposleno 15 radnika, pa je pravednije da toliki radnici rade nešto dulje, nego li pekari pojedinci. Sve to naravno — dok prodje opskrbna kriza na kruhu koja neće dugo potrajati, a onda će sve biti povraćeno na staro.

Dok je ovaj članak bio pred 2 dana složen, međutim Općinski je odbor na sinočnjom svojoj sjednici pretresao temeljito ovaj nadasve socijalan predlog, ali su iskrsle sve moguće poteškoće, kako se on ima da provede u ovako kratkom roku. Istakla se nemogućnost, da se jednom gradjaninu oduzme kruh makar to bilo za osam dana prije, nego li drugome, kada se nezna dali taj može izdržati. Bila bi to više neka redarstvena mjera, nego li pravednosti. Odbor je s toga zaključio da se za ovo kratko vrijeme daje, dok zaliha traje svima jednako, a apelira se na one koji imaju više, da pomognu svaki u svom djelokrugu bratski i kršćanski one, koji nemaju. Što vrijedi za Odbor, neka vrijedi i za ostalo gradjanstvo.

Oglas dražbe

U svrhu davanja u zakup odnašanja gradskog smeća za mjesec listopad i studen 1943 pozivlju se svi reflektanti da pristupe u ured ove općine (pred starom općinom) dana 25 rujna u 10 sati prije podne, gdje će im se usmeno saopćiti uslovi zakupa gradskog smeća.

Najniža ponuda iznosi 1.200 lira (hiljadudvijesto).

Zakupna cijena ima se predati po završenoj licitaciji odmah u gradskoj blagajni.

Licitacija traje od 10 do 12 sati. Natjecati se mogu težaci koji imaju zemlje za obradivanje a iz svake zajednice po jedan član.

Svi licitanti moraju bezuslovno biti prisutni u 12 sati pred opć. zgradom, jer će se tada obaviti proziv istih, i samo ponude tada prisutnih natjecatelja uzet će se u obzir.

Prenašanje gnjoja izmedju poedinaca vršit će se redom određenim od ove Općine. Ne pridigne li licitant smeće u određenom danu gubi pravo na pripadajući dio smeća i na uplaćeni iznos.

Zakupnik mora istodobno sa smećem odnijeti i razne željezne otpatke.

Rok zakupa traje od 1 listopada do 30 studenog. U slučaju neispunjavanja uvjeta zakupa, potpisani može ga poništiti i raspisati novu licitaciju bez ikakvog prava na odštetu.

NJEGOVOJ PREUZVIŠENOSTI

MILETI d.ru fra JERONIMU

BISKUPU

PRIGODOM

NJEGOVE ZLATNE SVETE MISE.

U znak Sinovske Ljubavi, čeličnog štovanja.

Petdeset lita, Pastire, misališ

u Božjem Hramu. Tvoja duša čista
vik slavi, hvali Gospodina Krista,
prid Kivotom Mu u duhu se gališ

za svoje ovce. Ti Gospoda hvališ

u Svojoj duši. Duh Ti sav se blista
medj nama. Svima sa pobuda trista
u grudim dušu kao Pastir kališ.

Medj sritne i ja, Biskupe, se brojim

Tvog stada, ovce. Od srca Ti pojim:
Bog Višnji dobro dao Tebi sdravlje.

Jubilej zlatni sve virnike Tvoje

veseli, bodri. Počuj molje moje:

Bog neka Tvoje blagoslovi slavlje!

Jerinić Mihajlo Stagnita.

KRESIMIROV GRAD, 24. Rujna, 1943.

Izrada skloništa

Prema naredjenju Vojnih Vlasti, a u interesu poedinaca, pozivlju se gradjani da odmah pristupe izradi vlastitih skloništa za zaštitu od napada iz zraka.

U koliko vlasnik zgrade posjeduje podrum neka istoga isprazni i zaštitu suvišne otvore (prozore) obložene daskama i vrećama pijeska, a isto tako i podrumske zidove u koliko su nad zemljom. Unutrašnjost t. j. štop (plafon) podruma treba poduprijeti drvenim stupovima i gredama ili na drugi način e da štop može da izdrži težinu ruševine zgrade.

U slučajevima gdje vlasnik zgrade nema podruma, a posjeduje prikladan vrt, ili dvorište, dužan je da odmah iskopa zaštitni jarak. Duljina ovog jarka neka bude tolika da u isti mogu da stanu ukućani i okolni stanari. Dubina jarka u pravilu treba da bude za visinu čovjeka. Ovaj jarak po mogućnosti pokriti drvljem i naslagom zemlje.

Isplata činovnika, radnika i pensionera

Općina je odmah po uspostavi ovog odbora izložila jasno teško stanje i prehrane i pomanjkanje novčanih sretstava, jer smo našli u glavnom sve blagajne prazne. Nijesmo ništa prešutili pred gradjanstvom, neka svi znadu i kako stojimo i čemu se mogu nadati dok se ne uspostavi saobraćaj i dok ne stigne novac iz Zagreba. Us to se primiće prvi od mjeseca, a nama još nijesu stigla novčana sredstva, da bi smo mogli sve podmiriti Nijesu tu samo općinski činovnici i radnici, već i činovnici svih državnih ureda, zatim svi državni pensijoneri, te namještenici i radnici poduzeća, koja su još iole aktivna.

Da nikome ne bude krivo ako nam do prvoga ne stignu novčana sredstva iz Zagreba, svi činovnici i pensijoneri dobiti će svoje plate u dva obroka, jedan na 1. listopada, a drugi čim novac stigne.

Shvaćamo da će ova okolnost biti vrlo teška za sve one, koji žive sa mjesečnom platom! Svi su oni bili teško pogođeni kad im se je plata pri talijanskoj okupaciji pretvorila iz dinara u lire-odgovaralo je to moguće tek četvrtini onoga, što su prije primali u dinarima. A danas, kad je kroz ovo 10. zadnjih dana sve poskupilo na najmanje dvostruko, kad im se sada daje samo polovina mjeseca, kako će se proći? Sve se to shvaća. ali drugog izlaza za sada nema. Bolna je, i jedina je utjeha da je ta mjera privremena i da će svoje nešto kasnije dobiti.

Primanje stranaka na općini.

Kako smo već u prošlom broju javili, mole se gradjani da se za sitnice ne obraćaju na načelnika ili na vijećnike, ako te stvari spadaju u redoviti djelokrug rada općinskih činovnika. U ličnim pitanjima ne može se nitko pogodoovati na štetu drugoga, ili zajednice. Za one poslove koje mogu da uredi sami činovnici, neka se stranka izvoli obratiti na sljedeća odjeljenja:

U poslovima tajništva soba broj 8. - Glavna kancelarija soba broj 17. - Računovodstvo i blagajna soba broj 19—20 - (privremeno). Tehnički otdjeljenje soba broj 13. - Općinski liječnik soba broj 16. - Redarstveno povjereništvo soba broj 10—11. - Poljoprivredni i šumski o. soba broj 6. - Prehrambeni i anagrafski o. soba broj 3 - (prizemno). Općinski ured daća soba broj 1. (prizemno, ulaz sa ulične strane). Veterinar soba broj 7.

Tisak PUČKE TISKARE - Šibenik